

Роман Навроцький, Галина Пиріг
Тернопільський національний економічний університет

ЕКОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ЯК СКЛАДОВА БЕЗПЕКИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Безпека навколишнього природного середовища є одним із найважливіших проблем людства, яка обумовлена важким станом екологічної ситуації у різних куточках земної кулі. Вирішення даної проблеми потребує об'єднання усіх держав, та введення правових норм регулювання безпеки.

Метою дослідження є донесення до громади важливості екологічного моніторингу, вплив людської діяльності на середовище, знайти шлях висвітлення проблеми та шляхи до покрокового покращення стану екології, у зв'язку з перебуванням в єдиній взаємозалежній природній системі.

Визначення "моніторинг" з'явилося перед проведенням Стокгольмської конференції ООН із навколишнього природного середовища (5-6 червня 1972 р.) на противагу до терміну "контроль". Окрім спостереження і отримання інформації, моніторинг містить в собі елементи активних дій, тобто управління. Взагалі, "моніторинг" походить від англійського "monitoring" і від латинського "monitor" (остережний, спостережний) – нагадує, наглядає, спостерігає.

Екологічний моніторинг – це комплекс наукових, технічних, технологічних, організаційних та інших заходів, що з'явився відколи нас почало хвилювати питання: наскільки неухильно і критично погіршуються наше довкілля, природа навколо нас, що забезпечують систематичний контроль за станом і тенденціями розвитку природних і техногенних процесів.

Основні задачі екологічного моніторингу: спостереження за станом біосфери, оцінка і прогноз стану природного середовища, виявлення чинників і джерел антропогенного впливу на навколишнє середовище. В залежності від рівня природної системи, яка підлягає дослідженню і спостереженню, екологічний моніторинг можна поділити на основні типи: глобальний, геофізичний, кліматичний, біологічний, екологічний.

Для того щоб розробити заходи, котрі направлені на виправлення негативного впливу та усунення наслідків втручання людини в навколишнє природне середовище і покращення екологічної ситуації країни, застосування методів оптимізації природокористування з отриманням потрібної кількості продукції при паралельному збереженні довкілля необхідна організація екологічного моніторингу. Підсумовуючи дані отриманні від проведених досліджень, вирішення проблем отриманих унаслідок моніторингу, полягають в тому, що хоча й існує низка відомих спостережень систем за станом довкілля, але вони не зведені в єдиний комплекс і не можуть ефективно виконувати узагальнюючу функцію оцінки стану і рівня використання ресурсів, з тим щоб прогнозувати зміни і розробляти рекомендації для прийняття управлінських рішень щодо оптимізації людського впливу на оточуюче середовище.

Моніторинг навколишнього середовища повинні давати вчасну інформацію про те, де, як і з якою інтенсивністю змінюється біосфера під впливом людської діяльності і природних чинників, що шкодять людині, тваринному і рослинному світу сьогодні, і як наслідок що нам очікувати в подальшій шкідливій діяльності людей.

Отже, екологічний моніторинг - це система пошуку інформації та аналізу про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення рекомендацій для запобігання негативного людського впливу на довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки. Він є образом листоноші від природи до людей.

Література

1. Закон України «Про охорону навколишнього середовища» від 26 червня 1991 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – 1991. – Режим доступу до тексту закону: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
2. Пиріг Г.І. Принципи формування еколого-спрямованої стратегії еколого-орієнтованого підприємства / Пиріг Г.І., Лещик І.Б. // Матеріали Круглого столу “Особливості розвитку ринку послуг технічного сервісу в сучасних умовах” – м. Тернопіль, 3 червня 2014. – С. 34 -36.
3. Дзядикевич Ю.В. Енергетичний менеджмент. Підручник / Ю.В. Дзядикевич, Р.Б. Гевко, М.В. Буряк, Р.І. Розум. – Тернопіль: Підручники і посібники. – 2014. – 336 с.
4. Крупка А. Я. Державно-приватне партнерство в галузі культури і мистецтва: стан і перспективи розвитку [Електронний ресурс]. / Крупка А.Я. // Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет. Ефективна економіка – 2014 - №6. Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3120>
5. Пиріг Г.І. Організаційно-економічні трансформації в аграрному секторі економіки / Пиріг Г.І., Лещик І.Б. // Сталий розвиток економіки. – 2013. – №3(20). – С. 327-331.

Ярина Назаревич

Тернопільський національний економічний університет

ЗВІТНІСТЬ В СИСТЕМІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Звітність – це система показників у формі таблиці, які відображають обсяг і результати діяльності підприємства. Її складання – завершальний етап облікової роботи.

Фінансова звітність визначена П (С) БО 1 як бухгалтерська звітність, яка відображає фінансовий стан підприємства і результати його діяльності за звітний період. Метою такої звітності є забезпечення загальних інформаційних потреб широкого кола користувачів, які покладаються на неї як на основне джерело фінансової інформації під час прийняття економічних рішень (таблиця 1).

Таблиця 1.

Інформаційні потреби основних користувачів фінансових звітів

Користувачі звітності	Інформаційні потреби
Інвестори, власники	Придбання, продаж та володіння цінними паперами. Участь у капіталі підприємства. Оцінка якості управління. Визначення суми дивідендів, що підлягають розподілу.
Керівництво підприємством	Регулювання діяльності підприємством.
Банки, постачальники та інші кредитори	Забезпечення зобов'язано підприємства. Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання.
Замовники	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання.
Працівники підприємства	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання. Забезпечення зобов'язань підприємства перед працівниками.
Органи державного управління	Формування макроекономічних показників.